Informaticawerktuigen LATEX: tweede oefenzitting

Vooraf:

Je hebt tijdens de oefenzitting een aantal bestanden nodig. Deze bestanden vind je op Toledo. Via 'Documenten' kan je naar de oefenzittingen gaan en daar de oefenzitting over 'LATEX Beamer' aanklikken. In de map 'bestanden' staan de nodige bestanden. Je bewaart dit op een plaats die je kan terugvinden.

1 IATEX Beamer

In de vorige oefenzitting over IATEX hebben we gezien hoe je met IATEX artikels kan schrijven en met BibTEX referenties toevoegen. In deze oefenzitting zullen we tonen hoe je met IATEX ook presentaties kan maken.

Merk op dat hoewel IATEX zelf ongeveer de de facto standaard is voor het schrijven van wetenschappelijke artikels in onderzoeksdomeinen zoals computerwetenschappen of wiskunde, dat Beamer veel minder standaard is. Veel wetenschappers gebruiken software zoals MS Office Powerpoint of OpenOffice Presenter die ook bij het gewone publiek bekend zijn. Voor het groepswerk van dit vak verwachten wij wel dat je met IATEX Beamer een presentatie maakt.

Voor presentaties in IATEX gebruiken we het pakket Beamer. Dit pakket gebruik je op ongeveer dezelfde manier als IATEX zelf. Je maakt een .tex bronbestand, dat je dan door pdflatex laat compileren naar een PDF. Deze PDF kan je met een PDF viewer dan in full-screen weergeven tijdens je presentatie.

Voor LATEX Beamer bestaat een uitstekende, maar lange handleiding.¹ De handleiding legt niet alleen uit hoe je Beamer moet gebruiken, maar geeft ook veel bruikbare tips over het maken van goede presentaties.

2 De presentatie

Open het bestand presentatie.tex. Compileer het bestand twee keren en bekijk het resultaat. Stel je PDF-viewer in op "volledig-scherm"-modus en blader door de presentatie om een idee te krijgen van hoe je een Beamer-presentatie gebruikt.

De tekst op Toledo is gebaseerd op een template uit de Beamer-distributie. De template is bedoeld als een vertrekpunt voor presentaties van ongeveer twintig minuten met een standaardstructuur. Je ziet dat er een titelblad, overzicht, inleiding, enkele inhoudelijke secties en een samenvatting voorzien zijn. De slides zijn gevuld met algemene tips over het

¹http://www.ctan.org/tex-archive/macros/latex/contrib/beamer/doc/beameruserguide.pdf

gebruik van Beamer en het maken van presentaties (bv. "use itemize a lot"). Na elke sectie wordt weer de inhoudstafel getoond om aan te geven hoe ver de presentatie gevorderd is.

Schakel de "volledig-scherm"-modus weer uit. Onderaan elke pagina vind je enkele (lichtjes verborgen) knoppen, probeer het effect hiervan uit.

Je ziet dat je met Beamer professioneel uitziende presentaties kan maken. In de volgende sectie bekijken we hoe je dit alles zelf gebruikt.

3 De Preambule

Bekijk de LATEX-broncode van de presentatie. Het eerste wat we zien is het volgende \documentclass commando.

\documentclass{beamer}

In tegenstelling tot de vorige oefenzitting beginnen we dus met de **beamer** documentclass. Dit zorgt ervoor dat er een presentatie zal gegenereerd worden. Vervolgens zien we het commando \usetheme{Warsaw}. Dit stelt een bepaalde stijl in voor de slides in de presentatie. De Warsaw-stijl levert vrij gevulde pagina's op, met bovenaan de slides telkens een overzicht van de secties en onderaan de titel en de namen van de auteurs.

Verander de stijl naar **default** of **Bergen**, compileer de presentatie en bekijk het effect. Je ziet dat je presentatie er telkens ineens helemaal anders uitziet. In de beamer manual vind je meer info over het gebruik van themes.

Het volgende commando dat we tegenkomen in de presentatie is \usepackage[dutch] {babel}. Dit is een commando dat we ook gebruikten in artikels en zorgt ervoor dat Nederlandstalige woordafbreking en dergelijke gebruikt wordt. Vervolgens worden de titel, de auteurs en de datum (of de gelegenheid) van de presentatie gedefinieerd.

\title{Titel van deze presentatie}
\author{Janneke en Mieke}
\date{3de Internationale Conferentie over ABCD}

Verzin een titel voor een presentatie over jullie groepswerk en vul deze titel in. Vul de namen van de leden van je groepje in als auteurs. Als date vul je in "Presentatie groepswerken Informaticawerktuigen".

Na deze informatie vinden we een stuk code binnen een \AtBeginSubsection[] commando. Dit hoef je niet te begrijpen, maar zorgt ervoor dat er aan het begin van elke subsectie een inhoudstabel wordt getoond met de huidige subsectie aangeduid, en als titel "Outline".

4 De eigenlijke presentatie

Hierna komen we bij het \begin{document} commando, dat het begin van het eigenlijke document aangeeft. Tussen \begin{frame} en \end{frame} wordt telkens een slide gedefinieerd. We zien dat er eerst een titelslide en vervolgens een slide met de inhoudstabel

gedefinieerd worden. Zoals je ziet in die tweede slide kan je aan het **\begin{frame}** commando een argument meegeven dat de titel van de slide bepaalt. Vervang de titel "Outline" door "Inhoud".

Maak nu na de inhoudsslide een nieuwe slide aan met als titel "Het vak Informaticawerktuigen". In de slide geef je een overzicht van een aantal onderwerpen die al behandeld zijn in het vak (bijvoorbeeld: LATEX, BIBTEX, Linux, etc.). Som deze onderwerpen op met behulp van een itemize omgeving. Zoek desnoods op in de Beamer handleiding hoe je dit gebruikt.²

In de voorbeeldpresentatie heb je gezien dat je ervoor kan zorgen dat niet alle tekst op de slide tegelijk verschijnt. Beginnende gebruikers van presentatietools maken hier vaak overdreven gebruik van (wat er snel voor zorgt dat je de aandacht van het publiek te veel afleidt), maar soms is het wel nuttig. In deze slide willen we bijvoorbeeld enkele dingen toevoegen aan het lijstje van inhoud van het vak Informaticawerktuigen die jullie nog niet gezien hebben. Voeg de tekst "Programmeren in C" en "Leren presenteren" toe aan het lijstje en zorg ervoor dat deze eerst verborgen blijven op de slide. De twee toevoegingen moeten wel tegelijk verschijnen. Zoek op in de Beamer handleiding hoe je dit doet of kijk even verder in het voorbeeldbestand hoe dit daar gedaan wordt.

Zoek op hoe je het \alert commando kan gebruiken in een slide. Zorg ervoor dat IATEX Beamer voorkomt in bovenstaand lijstje en zorg ervoor dat het eerst gewoon in het lijstje voorkomt, maar bij de volgende stap in je presentatie in het rood komt te staan. Pas dan mogen de nog niet geziene dingen (C en presenteren) verschijnen.

5 Enkele basis-presentatietips

Goede presentaties maken is niet eenvoudig, beginners en zelfs mensen met ervaring maken vaak basisfouten. De basisregel die je moet in je achterhoofd houden is dat de presentatie voornamelijk dient als een overzicht van wat je wil vertellen, zodat je publiek beter de structuur kan volgen van wat je vertelt. Daarbovenop is een presentatie handig om formules, tabellen en afbeeldingen te tonen waarover je iets wilt vertellen. Maar in al te veel presentaties zie je volgende fouten terugkomen:

Te veel animaties Animaties leiden snel de aandacht af van je publiek. Gebruik ze enkel als ze iets bijdragen aan wat je wilt vertellen. Ook tekst die verschijnt bij opeenvolgende stappen in je presentatie leidt snel de aandacht af. Maak hier enkel in heel beperkte mate gebruik van.

Te veel details In een presentatie mag je over het algemeen nooit meer details tonen dan je mondeling uitlegt. Verwacht nooit dat je publiek iets gaat lezen op je slide dat je niet mondeling toelicht. Zorg ervoor dat je illustraties enkel de essentie tonen.

²tip: zie sectie 3.8

- Te veel tekst Gebruik nooit volzinnen in een presentatie. Maak je zinnen zo kort mogelijk en beperk je nog het liefst tot enkel kernwoorden. Gebruik kernachtige titels. Een algemene richtlijn is dat een slide ongeveer 20 à 40 woorden mag bevatten.
- Te weinig kleur Visuele aanwijzingen in je tekst zijn veel duidelijker voor je publiek dan tekst. Zet iets bijvoorbeeld tijdelijk in het rood als je er in je uitleg de aandacht op wil trekken. Gebruik veel kleur, opsommingen en dergelijke.
- Te veel slides Als algemene richtlijn mag je nooit meer dan één slide per minuut presentatie hebben en liefst minder, met desnoods een uitzondering voor tussentijdse inhoudstabellen e.d. Presentaties die te veel over tijd gaan worden op bijvoorbeeld wetenschappelijke conferenties niet getolereerd en meestal koudweg afgebroken.

6 Ten slotte

Tijdens de rest van deze oefenzitting is het de bedoeling dat jullie beginnen aan een presentatie voor jullie groepswerk. De tijd die jullie zullen hebben is heel beperkt, dus denk op voorhand heel goed na over welk deel van jullie inhoud jullie zullen vertellen.

Yolande Berbers
Jasper Bogaerts
Job Noorman
Thomas Winant
Raoul Strackx
Mathy Vanhoef
Wilfried Daniels